No. 16. 1845.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 5 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het Abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodsbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

VAN DE RUSSISCHE GRENZEN, den 15. Januarij. De verliezen der Russen zijn zeer groot, daar zij in anderhalf jaar de vruchten van een' zesjarigen moedigen strijd grootendeels verloren hebben. Ook zal Rusland, zoodra het jaargetijde dit slechts zal toelaten, met alle inspanning trachten de geledene verliezen te herstellen en nieuwe te voorkomen. De toebereidselen daartoe zijn in vollen gang. Het leger zal op 120,000 tot 130,000 man gebragt, het tegenwoordige stelsel aanmerkelijk gewijzigd worden en men zal van Ruslands zijde weder offensief te werk gaan. De meeste onderbevelhebbers worden, even als de chef der Kaukasische armée, door andere generaals vervangen. Onderscheiden hunner zijn naar Petersburg ontboden, om rekenschap van hunne dienst-vervulling te doen. De keizer stelt een onbepaald vertrouwen in den generaal *Woronzow*; of hij in staat zijn zal dit te regtvaardigen, of hij den krijg tegen de bergvolken met meer geluk dan zijne voorgangers voeren zal, zal de toekomst moeten uitwijzen.

BARMEN, den 25. Januarij. Het hier verschijnend dagblad meldt uit Hoherath, van den 20. dezer: De predikant dezer plaats werd, bij gelegenheid, dat hij des avonds laat op weg was, door roovers aangevallen, doch verdedigde zich zoo wakker, dat hij niet alleen de aanvallers op de vlugt sloeg, maar zelfs twee hunner gevankelijk met zich naar hier bragt.

— Uit Bohemen schrijft men: Naauwelijks is de sedert vele maanden geheerscht hebbende runderpest verdwenen, of er is onder het hoornvee eene andere plaag, de longziekte, ontstaan, welke reeds groote verwoestingen heeft aangerigt. Volgens de vee-artsen, heeft het ongunstige weder van 1844, en de daardoor ontstane vochtige en [illegible] van het voeder die [illegible]

ENGELAND.

— Te Limerick hebben, door het instorten van eene verdieping, waar de familie van eene onlangs overledene vrouw vereenigd was, elf menschen het leven verloren en zijn daarenboven 17 zwaar gekwetst uit de puinhoopen gehaald.

— *The Morning Post* berigt, dat ook in Engeland de ziekte onder het rundvee zich heeft geopenbaard.

— Hevig is de storm, vooral zondag morgen, te Yarmouth en in de omstreken geweest, en heeft meer dan één schip verbrijzeld, de geheele equipage van een van welke in de golven is omgekomen, terwijl ook nog zes mannen, die zich in eene sloep begeven hadden, verongelukt zijn.

FRANKRIJK.

— Men zegt, dat een der geleerdste Fransche scheikundigen, de heer *Genneau-Gazette*, de middelen zoekt om diamanten met geringe kosten te fabriceren, en dat hij hoopt zulk eenen buitengewonen uitslag te verkrijgen. Het fabriceren van echte diamanten is een vraagstuk, hetwelk reeds sedert een aantal jaren door den heer *Genneau* is opgelost. Zijne ontdekking kan echter nog niet in praktijk worden gebragt, aangezien de onkosten der fabricatie den kunstdiamant drie of vier maal duurder doen zijn dan de echte. De briljant, dien de heer *Genneau* had vervaardigd, en dien hij als eene zeldzaamheid bewaart, is eenen echten diamant gelijk, en het was voor de kenners, die tot het onderzoeken van denzelven waren uitgenoodigd, onmogelijk hem tusschen vijf of zes natuurlijke diamanten te onderscheiden. Deze briljant wordt geschat op 4,000 francs; men zegt, dat de onkosten om hem voort te brengen 10 of 12,000 francs hebben bedragen. Zoo lang men er niet in slagen zal de fabriek-kosten merkelijk te verminderen, is deze ontdekking geenszins gevaarlijk voor de innerlijke waarde van den diamant.

— Tegen het laatst van November stierf in Parijs *August Lavasseur*. Wie was die man? — chef van de Claqueurs in de Parijsche groote opera. Of die betrekking van belang is? Op die vraag geeft zijne nalatenschap voldoend antwoord. Zij bestaat uit 200,000 fr., die hij letterlijk met zijn handwerk heeft overgewonnen. De man bezat de belangwekkende bekwaamheid, om alle belangen te vereenigen, alle partijen te verzoenen. Bij zijne moeijelijke stelling heeft hij zich niemand tot vijand gemaakt. — Hij was dus ongetwijfeld eenmaal het belangrijkst diplomatisch talent, dat de wereld ooit gezien heeft. Op welk een prijs men 's mans verdiensten stelde, blijke daaruit, dat *Nourrit* hem jaarlijks 100 Louisd'or, *de Taglioni* maandelijks 300 fr., *Fanny Elsler* voor hare eerste optreding 500, voor hare tweede 300, en voor iedere volgende optreding 100 fr. betaalde.

BELGIE.

— Te Herstal is een zonderling huwelijk gesloten. Een blinde, weduwenaar, en vader van verscheide kinderen, oud omtrent 50 jaren, heeft een tweede huwelijk aangegaan, met eene vrouw van 30 jaren, die ook volkomen blind is. Hier mag men met rede zeggen dat de liefde blind is.

NEDERLANDEN.

ARNHEM, den 30. Januarij. Het adres, door ongeveer 60 ingezetenen dezer stad aan de Tweede Kamer, ter ondersteuning van het bekende voorstel tot herziening der grondwet, is reeds verzonden. Een tweede zal heden volgen. Het is afkomstig van de werklieden in de onderscheidene boekdrukkerijen en boekwinkels dezer stad. Wij deelen het hieronder mede, en juichen de pogingen toe, welke ook deze lieden aanwenden tot bevordering van het heil des vaderlands. Het is een goed voorbeeld, dat zij geven; het verdient door hunne mede-gezellen op andere drukkerijen, en ook door andere ambachtslieden, te worden gevolgd. Ieder heeft — naar onze overtuiging — er belang bij, dat de grondwet worde *verbeterd*, opdat vooral ook de stand van den ambachtsman de voorregten geniete — door minder kostbaarheid van beheer van den staat, mindere opbrengst van belastingen — die van de voorgestelde herziening worden te gemoet gezien. Zie hier den inhoud van het bedoelde adres:

« *Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

« EDEL MOGENDE HEEREN!

« De ondergeteekenden, allen drukkers-gezellen, warme « voorstanders van verlichting en vooruitgang, ofschoon « oorspronkelijk door hunne opvoeding en stand minder « dan andere ingezetenen des rijks in de gelegenheid ge- « weest, om eene grondige kennis op te doen van staats- « zaken en den toestand des vaderlands, zijn evenwel, juist « door de betrekking, welke zij in de maatschappij be- « kleeden, langzamerhand ingelicht geworden omtrent den « staat van zaken, en hebben eindelijk de zekerheid erlangd « van den neteligen toestand, waarin het dierbare vaderland « verkeert

« Allengs hebben zij, door dagelijks van en over staat- « kundige aangelegenheden te hooren en te lezen, de « stellige overtuiging gekregen, dat de bron van den tegen- « woordigen neteligen toestand des vaderlands moet gezocht « worden in de slechte en gebrekkige grondwet; zij zijn « overtuigd, dat eene betere grondwet dien toestand aan- « merkelijk zoude kunnen verbeteren en verhelpen.

« Met warme belangstelling zagen zij daarom het he- « wuste voorstel der heeren *Thorbecke* c. s. tot herziening « der grondwet aan U Edel Mogenden doen: en in het « stellige geloof, dat dit voorstel den kanker, die aan het « welzijn des vaderlands knaagt, kan wegnemen, nemen « zij de vrijheid bij dezen eerbiedigljk maar ernstig bij « U Edel Mogenden aan te dringen op geheele of gedeel- « telijke aanneming van meergemeld voorstel."

Dit adres is door 40 personen geteekend.

— Het is met geen gering genoegen, dat wij vernemen, dat een 70 tal in- en opgezetenen van de plattelands gemeente Winterswijk (Gelderland) ook eene petitie tot de voorgestelde grondwets-herziening aan de Tweede Kamer heeft aangeteekend.

ARNHEM, den 1. Februarij. Men meldt uit Groenlo, eene kleine stad in Gelderland, dat er van daar aan eenen van het waardige negental gezonden is eene adhaesie tot het voorstel ter herziening der grondwet, onderteekend door *vierentwintig* van hare ingezetenen, allen grondeigenaren, en onder dezelve *drie* leden van den raad dezer stad!

— De *Groninger Courant* van heden deelt een adres mede uit Kloosterburen, (een dorp in Groningen, van nog geen duizend zielen) aan de Heeren *Thorbecke* c. s. toegezonden en door 21 ingezetenen onderteekend.

Verder wordt uit Vierhuizen (ook in Groningen) het volgende gemeld:

« Ook van de gemeenten Kloosterburen, Ulrum en Leens « zijn adressen, ter ondersteuning van het voorstel der « heeren *Thorbecke c. s.*, wegens de herziening en ver- « betering der grondwet, aan de Tweede Kamer opgezonden. « Zij bevatten meer dan 120 onderteekenaren."

De *Provinciale Groningsche Courant* berigt, dat ook uit de gemeenten Middelstum en Kantens een adres ter ondersteuning van het voorstel der heeren *Thorbecke c. s.*, aan de Tweede Kamer is ingezonden, onderteekend door 127 der notabelste ingezetenen.

— In ons nommer van 29. Januarij deelden wij aan onze lezers mede het, uit verschillende oorden des rijks ontvangen, berigt, dat men op publieke plaatsen, societeiten, koffijhuizen, enz. de beruchte *Staatkundige Brieven* binnengesmokkeld en gratis ter lezing neêrgelegd had; — thans meldt men ons, dat op sommige plaatsen, en, onder anderen, weder in eene voorname stad van Gelderland, de brief van *Mr. D. D. Curtius*, *aan alle vrienden* enz., verscheurd en verbannen van uit de societeiten, alwaar dezelve, door boekhandelaren ter inzage aan de commissarissen was verzonden, als de pest is gebannen en uitgeworpen is geworden.

Die regering doet niet alle moeite, om de grondwetsherziening tegen te werken??? (*Arnh. C.*)

HAARLEM, den 31. Januarij. Na een uitgebreid regterlijk onderzoek omtrent de noodlottige vergiftiging, waarvan wij in ons nummer van 5 October jl. melding maakten, heeft de arrondissements-regtbank alhier gisteren in deze zaak uitspraak gedaan. — De droogist, in wiens winkel, in stede van een ander poeder, het zwaar vergift (*cobalt*, of *arsenicum nigrum*) verkocht is, welks gebruik den dood der beide kinderen ten gevolge heeft gehad, is schuldig verklaard aan het onwillekeurig veroorzaken van den dood dier kinderen, door onvoorzigtigheid, onoplettendheid en het niet behoorlijk nakomen der verordeningen op het bewaren en bergen der vergiften, en te dier zake, op grond van art. 319 van het Wetboek van strafregt, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden, eene geldboete van f 25 en in de kosten van het regtsgeding. — Van de aanklagt, als of hij op gelijke wijze ook den dood van een ander persoon, welke in Mei jl. hier onder ongewone omstandigheden overleden is, zou veroorzaakt hebben, is de beklaagde vrijgesproken.

— Als eene bijdrage tot de voorbeelden van den verderfelijken invloed van het misbruik van sterken drank, kan ook de volgende verschrikkelijke gebeurtenis dienen, welke te Beerta, in den nacht van den 23. jl., voorgevallen is. Zeker man, 73 jaren oud, maakte zich, met zijnen zoon, reeds gedurende eenige jaren, aan een onbetamelijk gebruik van sterken drank schuldig, zoodat zij zich beiden bijna altijd in eenen staat van dronkenschap en bedwelming bevonden. De ergerlijkste tooneelen vielen hierdoor iederen dag tusschen vader en zoon voor. Zich, als naar gewoonte, in den avond van genoemden dag, alleen te huis en dronken bevindende, was de zoon eindelijk te bed gegaan, terwijl de vader bij het vuur bleef zitten. Eene vrouw, omstreeks ten 12 ure des nachts, voorbij de kamer, die zij bewoonden, gaande, hoort in dezelve een akelig gegil en gejammer. Met moeite komt zij binnen, want de zoon was te dronken, om haar spoedig de deur te openen, en nu zag zij den ouden man uitgestrekt op den grond liggen; zijne kleederen hadden vuur gevat, en van de voeten af tot bijna aan de borst toe, waren ze weggesmeuld. Allerdeerlijkst waren vooral de voeten ingebrand, terwijl ook andere gedeelten des ligchaams sterk door den brand waren aangetast. Na de verschrikkelijkste pijnen te hebben doorgestaan, is hij reeds den volgenden dag overleden. — Moge ook deze ontzettende gebeurtenis tot waarschuwing dienen voor hen, die zich aan het misbruik van sterken drank overgeven, waardoor, zoo als men hier nu ook weder gezien heeft, de teederste banden des bloeds verbroken worden en menigmalen een akelige dood wordt veroorzaakt. (*Prov. Gron. Cour.*)

BROUWERSHAVEN, den 29. Januarij. Eergisteren avond om half vijf ure had *Willem van Beveren*, knecht van den veerschipper *Jan van der Meule*, wiens schouw de haven moest worden uitgetrokken om een' loods naar Ouddorp over te brengen, even buiten de haven het ongeluk van door een slag van de giek over boord te vallen. Naauwelijks werd zulks door *Adriaan van Gilst*, een der uittrekkers, ontdekt, of hij sprong, zonder zich een oogenblik te bedenken, van den kant des zeeberms in het water, met dat gelukkig gevolg, dat hij gemelden *van Beveren*, die reeds begon te zinken, boven water hield, en hem, met behulp van *Marinus Braam* en *Daniel van der Vliet*, die zich mede te water begeven, behouden aan wal bragten.

VLISSINGEN, den 4. Februarij. In een vorig nommer maakten wij melding van een adres aan de Heeren *Thorbecke* en *Luzac* en eene petitie aan de Tweede Kamer der Staten-generaal, door 38 ingezetenen van Leiden aangeboden. Wij hebben het genoegen de namen der Heeren onderteekenaren hieronder mede te deelen.

Taets van Amerongen, Lid van den raad en stedelijk kiezer.
J. L. C. van den Berch van Heemstede, Lid van de Prov. Staten van Zuid-Holland, van den stedel. raad en kiezer der stad Leiden.
J. A. de Fremery, Lid van den Raad.
Mr. Snellen van Vollenhoven.
N. C. de Gijzelaar, Lid van den Raad.
Ab. Blussé, de Jonge, stedelijk kiezer.
J. C. Bucaille, Lid van den Raad.
W. Fleming, Lector aan de Hoogesch.
J. E. Goudsmit, Advocaat.
P. van Hemeren, stedelijk kiezer.
Mr. H. Obreen, Notaris.
J. J. Leijendecker, Rentenier.
G. Salomon, Med. Doctor.
W. C. Baert, Lid van het sted. kiesc.
J. J. A. van den Aardwegh, Advocaat.
Mess, Med. Dr.
Isaac La Lau, Rentenier.
G. J. Rollandet.
F. Dozy, Med. Doctor.
N. Olivier, Advocaat.
Dr. C. W. H. van Kaathoven, Lid van het stedelijk kiezerscollegie.
S. A. Meerburg.
B. W. Wttewaal.
D. N. Roskes, Commiss. in effecten.
P. J. de Fremery.
J. A. Prins, Notaris.
J. Kneppelhout.
Mr. K. J. F. C. Kneppelhout.
A. Librecht Lezwijn, Lid van het stedelijk kiescollegie.
C. L. Blume, Hoogleeraar, Directeur van 's Rijks Herbarium.
J. Bake, Lid van het sted. kiescollegie.
P. C. van Marle.
D. L. van Marle.
C. J. van den Aardwegh.
G. H. IJsselsteyn, stedelijk kiezer.
J. C. Weeningh.
J. Adriaans, Med. Doct.
F. W. J. van den Aardwegh.

— Eenige vijanden van onbeschaamde Posten-Bedelarij en Nepostismus (geen nieuwbakken Jonkers), zullen, als het noodig wordt, doen drukken en gratis of ten voordeele der armen verspreiden:

Een verbeterden en vermeerderden druk van den brief van *Wim Nemers Geefnooit*, Pluimgraaf van Scheerland, aan zijn neef *Vilain van Viezenburg*, Plukraad van Scheerland, met ophelderende Postcrijtums en een Comedieberigt eener vertooning der leende Nepostisten, onder directie van *Nemers*, *Snirp* en *Comp.*

Ingezonden Stukken.

Neêrland gaat te gronde.

I.

Wanneer het ontwerp tot herziening der grondwet, door het vaderlandslievende negental aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden, zonder eenig gevolg blijft.

Neêrland gaat te gronde zoo de burgers nu onverschilligheid toonen in eene zaak waar het te doen is om hunne hoogste belangen, en om de belangen van hunne kinderen.

Maar wat noemt gy het Neêrland dat te gronde gaan zou? zoo hoor ik mij toeroepen, door die klasse van menschen, die in het bezit zijn van effecten en daarom geheel ledig loopen, of die in het bezit zijn van vette posten en daarom veelal eenen in den aard nutteloozen arbeid verrigten, of ook al niets uitvoeren, en zich *zoô* verrijken ten kosten van het zweet hunner medeburgers die arbeiden.

Ja, dat zijt gij niet! gij voornamen! gij maakt Neêrland niet uit, en zult niet arm worden, al worden Neêrlands burgeren eene natie van bedelaars!

Den grond alleen is ook het Neêrland niet, dat door verkeerde en versletene staats-instellingen noemenswaardige veranderingen ondergaan kan.

Maar wilt gij weten, wat Neêrland is, Neêrland! waarvoor het thans is, *to be, or not to be* (te zijn, of niet te zijn) — Neêrland! — dat zijn wij! — wij, de kern der natie! — wij! die voor den kost arbeiden! — wij die alleen aan Gods bevel gehoorzaam zijn, aan de bestemming van den mensch beantwoorden, en in het zweet onzes aanschijns ons brood eten!

Wij brengen sedert jaren een deel der vrucht van onzen arbeid ten offer op het altaar des vaderlands, dit beloopt schatten door de jaarlijksche vernieuwing daarvan; ook dien ten gevolge getroosten wij ons zoo menige ontbering, zoo menig, soms alle genoegen.

Immers zoo het eens mogelijk ware dat wij die sedert jaren betaalde geldsommen, plotseling terug konden krijgen, — het zou ons zelven verbazen, eensklaps rijk te worden, — ja waarlijk het zou een rijkdom zijn voor menschen die bij den dag leven, van dat wat zij door arbeid en zorg bijeenbrengen.

Maar ook wy betalen veel belasting, hoor ik mij door een rijke of voorname toevoegen, — doch al betaalde deze ook ¼ van zijne interessen en traktementen aan belasting, zoo is dit slechts eene korting op dat wat hij uit 's rijks schatkist (die steeds door ons gevuld moet worden) ontvangt; — de overige ¾ waarvan hij eet en den bluf slaat, zeg mij, van waar komen die?

Zij komen alleen van den nijveren burger, die als koopman, fabrikant, geleerde, kunstenaar of handwerker, zoo veel nuttigs verrigt, dat de waarde van hetgeen hij voortbrengt of uitvoert ruim opweegt tegen hetgeen hij consumeert.

Toets hieraan de nuttigheid van uw aanwezen, gij rijken en grooten der aarde, en het zal u welligt eenigzins aansporen tot eene meer gepaste nederigheid; en zeg mij tevens, is het volk om uwentwille daar? of zijt gij en de regering voor het volk, en is het uw pligt niet, dat te helpen bevorderen wat tot heil van het volk, dat u voedt en kleedt, strekken kan?

Het is bovendien ten slotte in uw eigenbelang, want als het volk niets meer heeft om in de schatkist te storten, waar zal de schatkist dan geld van krijgen om u uwe interessen en traktementen van te betalen; dan zoudt gij nog ten slotte uw eigen brood moeten kneden en uw eigene schoenen moeten maken.

Zoo gij dus uw wezenlijk belang in het oog hieldt, zoudt gij niet zoo zeer ijveren tegen eene herziening der grondwet; want omdat gij het nu zeer goed hebt, hebt gij het regt niet te ijveren tegen iets dat het geluk van welligt 99 procent der natie zal bevorderen; het is zelfs hoogst misdadig zulk eene billijke vordering tegen te werken, omdat gij u verbeeldt (en dat nog wel ten onregte) dat het u zou kunnen benadeelen.

AMSTERDAM, 10. Januarij 1845. DIXI.

(*Wordt vervolgd.*)

NB. Liberale bladen worden tot de overname van dit artikel en deszelfs vervolg uitgenoodigd, ten einde de goede zaak te helpen bevorderen.

MENGELINGEN.

Batavia.

Uit het dagboek van een Duitscher op Java.

I.

(Vervolg van onze vorige.)

Onder de openbare gebouwen van het tegenwoordige Batavia verdienen het stadhuis, de beurs en de bank eene nadere vermelding. Dat eerste is een *oud*, eerwaardig gebouw, dat door ligging en grootte een indrukwekkend aanzien heeft. Het is bijna honderdveertig jaren oud en bevat de bureaux van het plaatselijk bestuur, terwijl ook de raad van justitie, de weesmeesters, de kommissarissen van huwelijken en kleine zaken enz. er hunne vergaderingen houden. — De bank is een zeer groot, massief, maar geenszins sierlijk, gebouwd huis in de nabijheid van de Groote rivier. Het gebouw heeft zich in den loop der jaren beter en solider gehouden, dan de bank zelve, want deze is reeds sinds jaren niet meer in staat, hare noten, welke «op zigt aan toonder" betaalbaar zijn in te lossen en houdt zich nog slechts staande door de bescherming der regering, die voortgaat, banknoten, bij gebrek aan andere loopende munt, aan te nemen en uit te geven. — De beurs is een langwerpig, op kolommen rustend gebouw in smaakvollen stijl, — staat op een open groen plein en zou tot versiering der stad niet weinig bijdragen, zoo het slechts beter onderhouden werd. De Bataviasche kooplieden houden nogthans geen beurs, en daarom bekommert zich ook niemand om het lokaal. Groote spinnen en vledermuizen alleen maken aanspraak op hetzelve en huizen er ongestoord. De kalk valt van de muren en de steenen kijken schaamrood voor den dag. De Maleische en Chinesche jeugd uit de buurt gebruikt het tot hare speelplaats, ingeval niet een der naastbijwonende kooplieden er tot het bewaren zijner arakvaten of tot het ploten van vellen partij van trekt. Eens om de drie of vier maanden wordt het beursgebouw gebruikt, om er de veilingen der regering te houden, en 't is dan waarschijnlijk de eenigste maal, dat het wordt schoongeveegd, zoo dat heel nog gebeurt.

Als een overblijfsel uit den ouden tijd, verdient nog de in een afgelegen stadskwartier gelegen oude kerk met een woord melding. Het gebouw is zonder pronk of sieraad, maar stemt beter tot vrome aandacht, dan de moderne kerken van Batavia. Alles is hier oud en getuigt van beter dagen; — op het kerkhof rusten eenige der oude gouverneurs van dit eiland.

Nadat ik op deze wijze beproefd heb, eenige flaauwe omtrekken van het tegenwoordig Batavia te geven, willen wij een vlugtigen blik werpen op de gebeurtenissen van den dag, gelijk zij in de straten en huizen op elkander volgen.

't Is halfzeven 's morgens. Een digte nevel rust op de stad en haar naasten omtrek, en hult die in een onzeker, graauw kleed. Giftige dampen en uitwasemingen stijgen, gedurende de uren van den nacht uit de kanalen, grachten en omliggende rijstvelden op en blijven daarop liggen, als vochtige wolken. De staten zijn stil en ledig; de luiken gaan de eene na de andere uit. Voor de huizen der kooplieden gapen en geeuwen en rekken de Maleische nachtwachters zich uit op hunne armelijk van bamboes opgeslagen slaapsteden; — verschopte, schurftige honden, de Pariaas van hun geslacht, snuffelen langs de straten en vallen gretig aan op het minste aas; — een enkele, slaapdronken staljongen zit dommelend op het paard, dat hij naar 't naastbijgelegen wed voert. In 't Chinesche kamp wordt het allengs drukker; — hier en daar kraakt en ontsluit zich eene deur en kijkt een flets bleek gezigt uit en wrijft zich den vaak uit de oogen. — Allengs klimt de zon hooger en doet eene flaauwe poging, om door de nevelachtige wolken heen te boren. — Er komt meer levendigheid; de winkels der Chinesche kramers openen zich voor en na, en de nachtwakers pakken hun nachtlogies op hunne schouders. Een enkele wagen rolt door de straten, om een scheepskapitein, die van de koelte van den morgen gebruik maakt, naar zijne, hem wachtende boot, te brengen. — Een uur later is alles drukte en beweging. De handwerkslieden gaan naar hun dagwerk; — fruit- en groentenverkoopers komen in rep en roer en venten hunne waar uit langs de straten; — de gaarkoks posteren zich op de hoeken. — Enkele groepen koelies of lastdragers begeven zich met loomen tred naar de plaatsen voor 't huis der kooplieden, waar zij gewoon zijn, werk te vinden, en wachten daar, lui en liederlijk op de stoepen en straatsteentjes uitgestrekt, al duttend het oogenblik af, dat de kantoren opengaan en hunne diensten inroepen.

Kort na achten laten zich de rijtuigen en kabriolets hooren, die de vroegsten der kooplieden en landsambtenaren naar hunne verschillende kantoren brengen, tot van lieverlede meer en meer volgen, en tegen negenen een genoegzaam onafgebroken reeks van verschillende voertuigen door de straten rolt. De meeste kooplieden en hooger gestelde ambtenaren rijden in koetsen, terwijl de jongeren en de kommiezen zich van de ligte kabriolets — in de landstaal bendies — bedienen, die wel minder gemakkelijk en elegant zijn, maar, met een wakker paardje er voor, pijlsnel over de in het droge saizoen allerkostelijkste wegen vliegen. — Gedurende de westmoeson of regentijd, van November tot Maart, hoopen zich echter in de drukste straten der stad door de aanhoudende regenvlagen en overstroomingen der verschillende kanalen bergen van slijk en modder open; — ja soms blijft het buiten de boorden getreden water weken achtereen een voet hoog in de straten en maakt, vooral in de lager gelegen kwartieren, het verkeer uiterst bezwaarlijk.

Tegen negenen beginnen de kantoren open te gaan, de straten worden levendiger, en het drukke leven neemt een aanvang. De jonge klerken van de verschillende handelshuizen, Hollanders, Engelschen, Franschen, Duitschers en Belgen, besteden een half uurtje vóór het begin van hun kantoorwerk, om elkaâr op straat ter vlugt nog de nieuwtjes van den verloopen dag mede te deelen of glossen te maken op de laatste tooneel-representatie of op 't voorgevallene op het bal in een der verschillende klubbs; terwijl velen ook nog eens even voor een kwartiertje de veilingen bezoeken, daar men in Batavia stellig eens en vaak wel twee- of driemalen op een dag publicke verkoopen of uitmijningen heeft.

Het eigenlijke bedrijvige leven kan men dus rekenen, dat eerst tegen half tien begint. De praauwen met waren en goederen, die voor de pakhuizen der kooplieden in de reeds vermelde grachten liggen, worden door honderden van koelies onder niet weinig getier en misbaar gelost, — en andere leêge met rijst, suiker, peper, koffij, kruiderijen en verfstoffen, arak, tamarinde, rotting, huiden en nog allerlei verschillende voortbrengselen van den Indischen archipel beladen. De gansche stad, maar hoofdzakelijk de streek aan de Groote rivier levert om dezen tijd van den dag een uiterst levendige en vrolijke vertooning op. — De koelies draven en sjokken naar alle rigtingen met hunne lasten en vrachten over de straat; hier worden suiker- en arakvaten voortgerold en in de gereed liggende praauwen neêrgelaten, ginder ijzerstaven gelost, wat koffij- en suiker gewogen, en dat alles bij goed weder op de open straat. Het geschreeuw en getier der arbeiders, het kletteren en nederleggen der staven ijzer en het eentoonig tellen der verschillende Maleische opzieners, dat met eene luide, zangerige kadans geschiedt; vermengt zich met het gillend geroep der poeliers en groenteverkoopers en 't bestendig geratel der rijtuigen, die den ganschen dag de stad doorkruissen; want zelfs de kleine afstanden in de stad kan men gedurende het droge jaargetij om de verschroeijende hitte en in het regensaizoen om de modderigheid niet té voet afleggen. — Alles geschiedt hier met koetsch of bendies. Ieder koopman (met uitzondering van eenige zeer zuinige) houdt te dien einde opzettelijk een koets of bendie, welke den ganschen dag ingespannen voor de deur staat, zoodat, men er ieder oogenblik gebruik van maken kan. Op de straten wemelen Europeërs van alle natiën, Chinezen, Arabieren, Maleijers, Armeniërs, Bengalezen en alle mogelijke volken van den Indischen Archipel als in een mierenhoop dooreen. Alle talen van Europa en Azië hoort men hier te gelijker tijd in zijn oor dringen. Alles is leven en geraas, en zelfs de heetste middaguren brengen hierin geene verandering te weeg. — In de huizen blijft het redelijk koel, daar alle vensters met groene jalousiën hermetisch gesloten blijven, tot de ergste hitte van den dag voorbij is. In de kantoren der kooplieden heeft middelerwijl de eigenlijke handel van Batavia plaats, waarvan het zwoegen en zweeten buiten slechts een flaauw beeld is; hier worden dagelijks zeer aanzienlijke sommen omgezet en de handelsbelangen van Europa en Azië zamen in verband gebragt, — hier slaat eigenlijk de pols van de rusteloze beweging daarbuiten.

Tegen het middaguur wordt een klein ontbijt genomen. — Op enkele kantoren, waar een liberale gezindheid heerscht, geschiedt dit voor rekening van de principalen gemeenschappelijk; — in de winkels der slijters en kramers wordt genoegzaam iedereen daartoe uitgenoodigd, die zich op dat oogenblik juist in den winkel bevindt; — op de meeste kantoren moet nogtans ieder, die zich ververschen wil, voor zijn eigen hoofd zorgen. — Het uur van twaalf tot een wordt zoo gemeenlijk aan verpoozing gewijd, d. i. men ontbijt, rookt op zijn gemak eene manillacigaar, neemt eene courant in de hand of keuvelt met zijn buurman, tot met klokslag van een het werk weer wordt opgevat.

Na drieën wordt het in de stad allengs stiller; tegen dezen tijd worden de bureaux der regering gesloten en rijden de ambtenaren naar huis. Het gewoel op de straten wordt langzamerhand minder, daar het zwaarste werk van den dag thans is afgeloopen.

De kooplieden blijven, al naar zij het meer of minder druk hebben, tot vijf of zes uur en rijden vaak eerst in den maneschijn of bij fakkellicht naar huis. Het gewone uur is nogthans met klokslag van vijven. Het eene kantoor na het ander wordt donker — 't eene rijtuig na het ander verlaat de stad. Voor de deuren der kantoren scholen de in den loop des dags daar aan 't werk geweest zijnde koelies te hoop en verdeelen onderling de gemeenschappelijk verdiende duiten. De fruitverkoopers gaan naar huis; de gaarkoks pakken hun draagbaar keukenboeltje bijeen; de straatlampen worden aangestoken en de nachtwakers maken hunne legersteden terecht. — De avond valt en met hem doodelijke stilte op de plaatsen, waar nog voor weinig uren zoo veel drukte heerschte en gewoel. Slechts in enkele wijken van het Chinesche kamp, in de nabuurschap der speelhuizen, blijft het nog lang druk en roerig.

(Vervolg hierna.)

EUGÈNE SUE.

EUGÈNE SUE is veertig jaren oud, geboren den 10. Dec. 1804. Zijne familie is sedert eeuwen bij Cannes in Provençe gevestigd. Zijn overgrootvader, grootvader en vader, waren genees- en heelkundigen van grooten naam en verdiensten; de laatste eerste geneesheer bij de keizerlijke garde in den veldtogt van Rusland. EUGÈNE SUE, koos, volgens den wensch van zijn vader hetzelfde vak. Hij diende in hoedanigheid van chirurgijn bij de armee in Spanje, en woonde het beleg van Cadix en het nemen van den Trocadéro bij. In 1824 ging hij in zeedienst, deed vele reizen naar Amerika, bezocht de Antilles en Griekenland en was in 1828 op het schip *de Breslau* bij den slag van Navarino. Noch de geneeskunst, noch de dienst behaagde hem op den duur en hij vestigde zich te Parijs, waar hij van de inkomsten, hem door zijn vader nagelaten, een onafhankelijk leven konde voeren. Zijne hoofdbezigheid werd de schilderkunst. In 1830 zeide een oud kameraad tot hem: «de Romans van COOPER hebben de zee tot een artikel van mode gemaakt: «gij moest ons uwe herinneringen van boord schrij«ven en den maritimen roman in Frankrijk scheppen." Het denkbeeld behaagde en SUE gaf *Kernock le Pirate*. Nu volgde het ééne werk op het andere, niet enkel Romans maar ook de *Histoire de la Marine Française sous Louis XIV* en de *Abregé de l'Histoire de la Marine de tous les peuples.* Zijne maritime romans zijn: *Kernock, Plick et Plock, Atar-Gull, la Salamandre, la Vigie de Kostven.* Zijne historische romans: *Latréaumont, Jean Cavalier, Letorières le Commandeur de Malte.* Zijne zedelijke romans: *Arthur, la Coucaratcha, Dyleytar, l'hotel Lambert, Mathilde*, etc. De *Mystères de Paris* en de *Juif errant* hebben zijnen naam door geheel Europa en de beschaafde wereld gedragen. Terwijl de laatste nog niet op de helft gebragt is, kondigt hij reeds een ander werk aan, hetwelk den titel zal hebben van: *les sept péchés capitaux*, en in het einde van 1845 of het begin van 1846 verschijnen zal, waarvan de eigendom bij voorraad reeds aan de *Constitutionnel* is afgestaan. SUE woont in de voorstad St. Honoré in een klein, eigenaardig ingerigt, vrij eenzaam gelegen huis, omringd van eenen bloemtuin, met beeldhouwwerken, oude en nieuwe meubelen, boeken, vazen en beelden voorzien. Goudfazanten en andere fraaije vogelen wandelen rondom het huis op het groene gras en een oude dienaar houdt alles in de beste orde. Voorts meldt men, zoo uit Duitschland als uit Zwitserland, dat de belangstelling van het publiek in zijn *Juif errant* dagelijks toeneemt, ofschoon het op vele plaatsen een verboden boek geworden is.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 4. Februarij. Sedert den 1. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Charlotte Caroline, T. Kornehl, Tangarok, rogge; Aurora, J. B. Kramer Riga, lijnzaad en tonnetjes.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Ospre, J. J. Holst, Rio Janeiro, ballast en stukgoed.

Van Gend gezeild:

Elisabeth, F. B. Nepperus, Nantes, beenzwart.

Van Rotterdam gezeild:

Princess van Oranje, H. C. Kool, Duinkerken, stukgoed.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.